

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

Tel: CHelsea 3-1249

No. 59 — Štev. 59 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 26, 1945 — PONEDELJEK, 26. MARCA, 1945

SPLOŠNA OFENZIVA NA OBEH EVROPSKIH FRONTAH

MESTI DARMSTADT IN FRANKFURT
OB MAINI OSVOJENI

RUSKA OFENZIVA PROTI AVSTRIJI

ZAPADNA FRONTA:

Šest novih zavezniških
mostič ob Reni

Pariz, 25. marca. — Ameriški deveti vojni zbor, zajedno z angleško vojsko, je prekoračil včeraj doljeni tok reke Reine in sicer na dokaj široki fronti. Istodobno je zavezniško letalstvo poneslo preko reke posebno padalno vojsko na ravnine severne Nemčije.

Ta vojska je prišla na zemljo za nemškimi črtami ter takoj pričela z splošnim napadom na šete presenečenega sovražnika. Zavezniške čete so takoj ustanovile šestero povsem novih mostičev na iztočnem bregu velike reke.

Zgoraj omenjeno prekoračenje Reni se je izvršilo severno od obrtne pokrajine Porurje.

Cete zaveznikov so tako obkališe ves okraj, kjer je izredno mnogo tovarn. Kako znano je ameriška prva vojska že preje prekoračila Reno na jugu.

Pri najnovejšem prekoračenju Reno so sodelovali tudi zavezniški mornarji, kateri so z pomočjo ladij in čolnov prevažali preko reke vse vojne potrebu. Med izkrivanjem vojaštva na iztočnem bregu reke, je zavezniško topništvo neprstano obstreljevalo nemške obrambe naprave. Od sedanjega mostičev vodijo vse ceste v severni smeri proti Berolinu. Med izkrivanjem zavezniškega vojaštva je nekaj nad 3500 zavezniških letal obstreljevalo nemške čete, katero so skutale braniti tamozniški kraj potom starokopitnega vojevanja v strelnih jarkih.

Zavezniški so prekoračili reko Reno tudi v bližini nemškega mesta Wesel, ki je dokaj veliko železniško križišče in ima v mirnem času nekaj nad 25,000 prebivalcev. Tamkaj so se izkrcale angleške čete in so v izredno kratkem času prikakale v mesto, ne da bi se tamozni Nemeji upirali.

Pot na Dunaj odprta; 76,000 Nemcev ubitih

London, 26. marca. — Ne-pregledne čete ruskega vojaštva in tisočerih tankov so tekoma včerajnjega dneva napredovali v neposredno bližino avstrijske meje, tako da je ruska južna vojska oddaljena od Dunaja le šebornih 74 milij. Samo tekom zadnjih 24 ur je ruska južna vojska napredovala 45 milij na 70 milij dolgi fronti proti Avstriji. Nova ruska ofenziva se je pričela istočasno, kakor splošno zavezniška ofenziva na zapadni fronti. To potočilo prihaja direktno iz Moskve in sicer uradoma po maršalu Stalini.

Nemška obramba je bila povodom prekoračenja reke Reine, izredno slaba. — Vojski zapadnih zaveznikov so sedaj oddaljene od ruske vojske na iztoku le še 301 miljo, toda Rusi prihajo vedno bližje in bližje.

Namen sedanja ofenzive na zapadni fronti je sleden:

1. Zavzeti ves industrijski okraj Porurja, kjer so Nemci izdelovali vse svoje orožje in druge potrebdine;

2. Prisiliti tamoznih šestec

IZKRCANJE NAŠEGA VOJAŠTVA NA OTOČJU OKINAWA IN JAPONSKEM OTOKU RYUKYU

Ponovni napadi na japonsko mornarično postajo Okinawa

Guam, 25. marca. — Letala iz ameriških nosilcev letal, so ponovno napadla in uspešno bombardovala japonsko mornarično postajo Okinawa na velikem japonskem otoku Ryukyu, sredi pota med Japonsko in velikim otokom Formosa.

Tekom minolega tedna so naši letalec vincieli 732 japonskih letal. (Okinawa je 400 milij jutro od otoka Kynshu.)

Japonci potopili mali ameriški nosilec letal

Honolulu, Hawaii, 25. marca. — Danes se uradoma javlja, da so Japonci dne 21. februarja, ko so z letali napadli

premagane nemške vojske. Isto dobro se hujava bitka v neposredni bližini Berolina le 30 milj iztočno od nemškega glavnega mesta.

V svoji ofenzivi proti Dunaju, je ruska vojska prekoračila na severu tudi reko Odro in napravila 17 milj dolgo motorico na zapadni strani imenovane reke. Tem povodom so Rusi osvojili mesto Neisse in Leibschmetz, ter pričeli napadati nacijske utrdbe v Krkonoših, ostanek katerih je glavno mesto Morave, Brno, in tudi glavno mesto Praga. Na Ogrskem so Rusi včeraj zasedli 350 mest, trgov in vasi; istodobno so Rusi vincieli 11 nemških divizij tankov.

Cete maršala Tolbuhina, so usmrtili 70,000 Nemcev in vjele nekaj nad 6000 živih načetov, tako da znašajo nemške žrtve zadnjih treh dni, lepo število 121,000 načetov, 745 nemških tankov in 800 velikih nemških topov.

RUSI SE PRITOŽUJEJO

Ruski magazin: "Vojna in dežavski razred" se pritožuje nad ameriškimi publikacijami, zato ne dajejo poštene in pravilne slike o Rusiji. Precejšen del ameriškega časopisa

čevedno piše o Rusiji tako, kako so pisali vselej. Mi to vemo. Ameriško rumeno časopisje je bilo vedno proti Rusiji. To so po večini fašistično navedeni kapitalisti, ki se boje za svoje moštva. Tem se pridružuje del katoliškega časopisa, tistega namreč, ki že davno ne zastopa več vere, ampak le verski klerikalizem, kar pomenja zlorabo vere v svrhu gotovih dohodkov in koristi. Potem imamo tudi take reakcijonarje, ki spadajo med organizovano delavstvo, to se pravi: tam so kot predsedniki, podpredsedniki in podobne visoke šarže s plačami, ki znašajo več na mesec, kakor more pošten delavec zaznati v letu.

Moskva nadalje uradoma poroča, da je bilo tem povodom ubitih najmanj 75,000 Nemcev in da je število ujetnikov ramo toliko.

Ruska nepragljiva vojska napreduje proti južni Nemčiji, oziroma proti bavarskem gorju, katero je zadnje zatočišče

naše ladje in nosilce letal, potopili nek malo nosilce aeroplakov naše vojne mornarice. Ime dotednega nosilca je bilo "Bismarck Sea". Imenovanja ladja se je potopila v bližini Iwo Jima.

Tozadnevo poročilo je poslalo v Honolulu Lt. Commander Carl L. Estes, ki je v privatenem življenju časnikar v Longview, Texas. Imenovanja ladja se je potopila kakih 1000 jardov daleč od njegovega nosilca letal. Na našem nosilcu se je potem pripetila velika razstrelba streljiva, in to je bilo vsemu konec, v kolikor pride omnenjeni nosilec v postopek.

Tako poroča Lt. Comm. Estes.

IZGUBE V VOJNI

Vsek dan citate po časopisih: izgube na vojnih frontah so take in take. Mi, ki smo daleč za fronto, se zgrozimo in mislimo tako, da so to sami mrtvi.

Pa to ni res. Mornarični tajnik Forrestal, ki je tudi slišal taka in podobna mnenja, pravi, (govori seveda v tem slučaju za mornarico, — da izmed vsakih sto mornarjev, ki so šteti med izgubami, jih ostane živilih osemindvetdeset.

Nekateri so resno poškodovani za vse življenje. Ampak zopet ne vsi. Izmed sto mornarjev, ki so med izgubami, se jih petinsedemdeset vrne iznova na fronto.

Gоворе о изгубах са настале застрани izredno velikih izgub na otoku Iwo Jima. Časopis je poročalo, da je bilo v bojih na tem otoku izgub 19,500. Toda od teh je bilo 15,300 raščlenih in torej štiri tisoč dve sto mrtvih.

Da je bila večina le lahko ranjenih, nam priča najbolj to, da se je vrnilo na fronto od ranjenih šest do sedem tisoč, predno so bili boji na otoku končani. In vsi boji niso trajali delj, kakor nekaj tednov. Tajnik je zatrjeval, da bo od ranjencev od enajst do dvajset tisoč tako ozdravljenih, da se bodo lahko vrnili na fronto.

Desetih povprečnih Američanov je samo eden, ki je vsaj deloma pravilno pončen o Rusiji in Rusih.

TREBA JE DAROVALCEV K RVI!

Plazma RDEČEGA KRIZA reku življenja ste in sto ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebni so še na tisoče darovalcev krv. Dajte pint krv, da rešite življenje.

Mesec Marc je
Mesec
Rdečega Križa

Titov govor o programu

federativne Jugoslavije

Dne 9. marca je jugoslovanski ministerski predsednik in minister narodne obrambe, maršal Josip Broz Tito povedal po radiju iz Beograda sledeče deklaracije o politiki nove vlade, na kateri bo temeljila federalna demokratska Jugoslavija.

Stavsa začasne vlade

"Vlada demokratične federativne Jugoslavije, katera je bila sestavljena dne 7. marca 1945, je prevzela državne naloge. Vlada, kakor je sestavljena, je fuzija komiteja za Narodno obrambo, ustavljeno v Jugoslaviji vsled odloka predsednika AVNOJ dne 30. novembra 1943, s prerogativo začasne vlade in pa kraljeve jugoslovanske vlade, sestavljene zamejno v 1944, pod premierom Dr. Ivana Subašića—fuzija, dosežena na podlagi sporazuma in sklenjena med dr. Šubašićem in načelnikom komiteja jugoslovanske Narodne obrambe. Poleg tega se vstopili v vlado mnogi predstavniki političnih skupin, po telem nezastopanih v teh skupinah, za katerih formacije je bilo poskrbljeno s sporazumom od 2. novembra 1944. S tem je dobila naša domovina eno samo vladovo, potrebno za te pogoj, da se pohiti z uspešnim zaključkom vojne in za naglo ter sistematično rekonstrukcijo naše domovine.

"Vlada bo storila vse, kar je v njeni moći, da zagotovi, da bo ves tisti nacionalni težki, kateri je ostal izven Jugoslavije po prvi svetovni vojni, združen z njim, zlasti kadar so začeli z ustajo narodne osvobodilne proti fašističnim sovražnikom, so ti teritoriji že de facto združeni in declarirani z demokratično federativno Jugoslavijo. Oni so pridebili pravico, da se združijo z domovino ne samo pro principu narodnega samoodločevanja, to je z faktom, da so objavljeni in izrazoviti večino Jugoslavov, ampak tudi pred vsem z veliko pomočjo, katero so njih narodi dajali z oboroženo silo za skupno stvar Združenih narodov."

Akvizicijo ozemlja, koder so Jugoslovani

"Vlada bo storila vse, kar je v njeni moći, da zagotovi, da bo ves tisti nacionalni težki, kateri je ostal izven Jugoslavije po prvi svetovni vojni, združen z njim, zlasti kadar so začeli z ustajo narodne osvobodilne proti fašističnim sovražnikom, so ti teritoriji že de facto združeni in declarirani z demokratično federativno Jugoslavijo. Oni so pridebili pravico, da se združijo z domovino ne samo pro principu narodnega samoodločevanja, to je z faktom, da so objavljeni in izrazoviti večino Jugoslavov, ampak tudi pred vsem z veliko pomočjo, katero so njih narodi dajali z oboroženo silo za skupno stvar Združenih narodov."

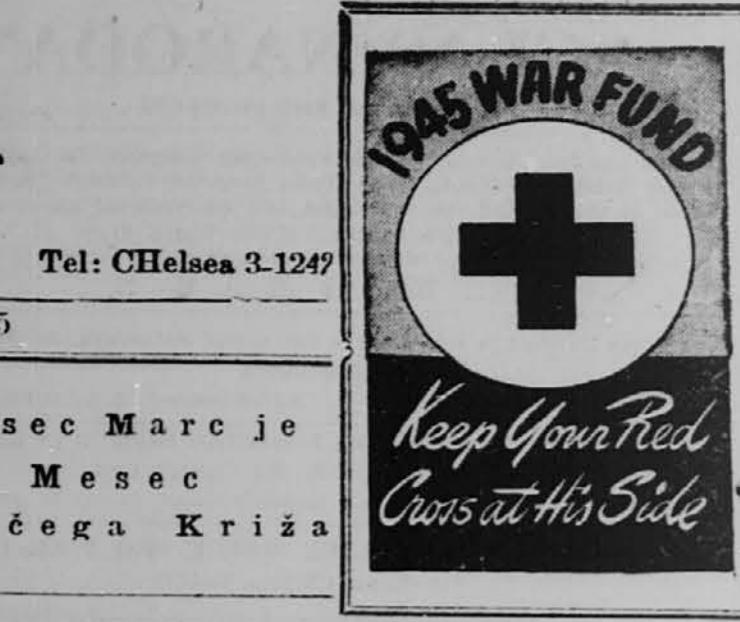
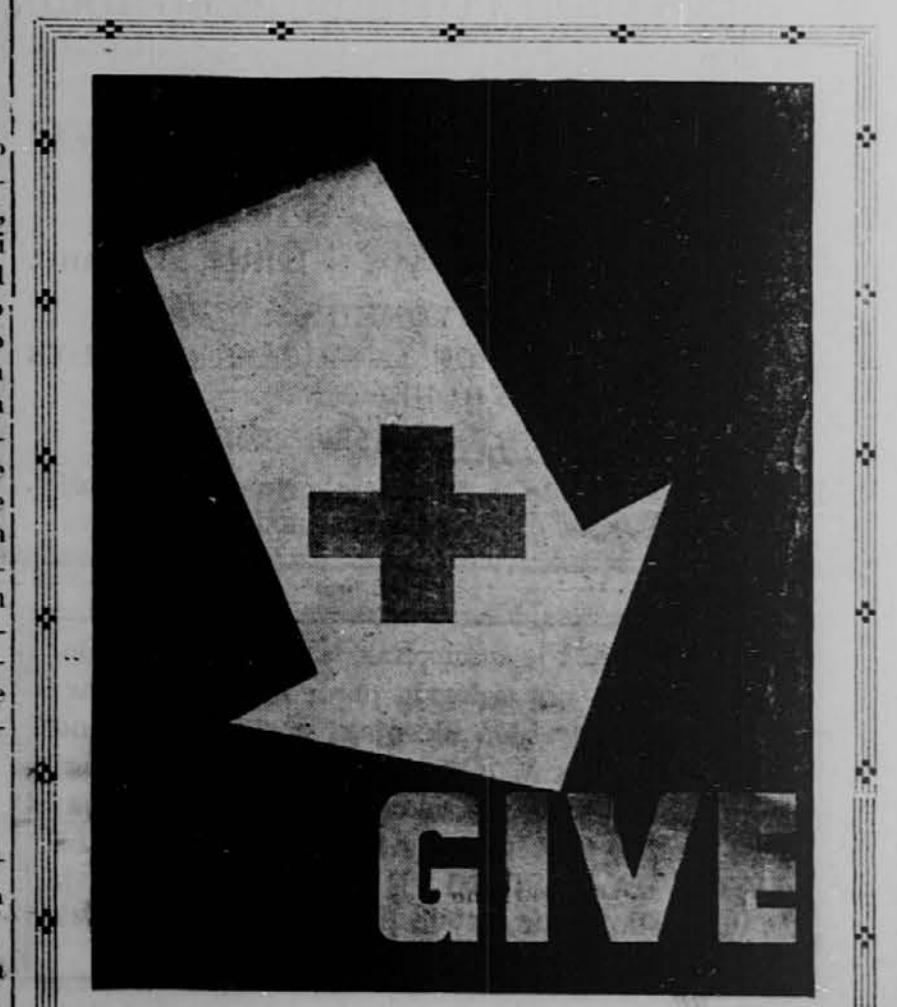
(Konec sledi.)

"Časopisje" v Koelinu

Kolin, 23. marca (ONA) — Odkar je bilo mesto Kolin zavzeto, je dajala preostalem prebivalstvu dnevne novice skupina za psihološko vojno pri 12. armadni skupini. Vsak dan vozi skozi mesto tovorni avtomobil z zvočnikom, ki označuje dnevne novice, nove razglasne in navodila itd. Mesto je namreč brez električnega toka, in ni radio aparator. Tiskarni pa tudi nobene. Včasih se nabere do 35000 oseb okrog tega ameriškega zvočnika.

Enakost narodov v Jugoslaviji

"Veliko demokratično doseženje, za katero je nas narod plačal take strahovite žrtve in

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Saksen, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupha, Sec. Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDURZENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Nemški delavci

Ko se je naš predsednik Roosevelt dogovoril z maršalom Stalinom, da morajo nemški bivši vojaki popraviti vso škodo, katero so nemške vojske napravile v Sovjeti Rusiji, so nekateri kritiki pri nas, kakor tudi v Angliji takoj oglasili. Nekateri izmed teh kritikov so bili tudi višji uradniki znane Ameriške Federacije delavstva, ki so takoj izjavljali, da se nikakor ne strinjajo z takozvanim prisilnim ali suženjskim delom, tudi ako bi povsem navadni nacijski morali opravljati to sužnijško delo. S tem se seveda tudi naša javnost strinja.

Pri vsem tem pa ostane dejstvo, da je nemška nacijska vlada tekom cele sedanja vojne skrbela vedno za to, da je njenovo vojaštvo moralno vedno in povsodi moriti nedolžne ljudi, da tako vse svoje nemenske sosedje oslabi, kajti namen načijev je bil oslabeti vso Evropo, oziroma njen prebivalstvo, tako, da ostane po vojni prebivalstvo Nemčije kar najjače v Evropi. Tako so Nemci enostavno in redno morili ter klali drugorodne moške in ženske, ali so jih pa pošiljali kar na desetisoč v Nemčijo, kjer so morali delati, kakor sužnji; oni so tudi skrbeli za to, da je na statiče otrok in novorojenčkov pomrl vsled lakote; morili so jih tudi v vsakovrstnimi strupi in plini, kajti le na na način bi zamogel nemški narod ostati še v nadalje v Evropi kot "gospodarjujoči narod". Tako postopanje ni bilo le navadno živinsko delovanje "arijske živine", katera je hotela imeti le slabotne narode za svoje zasede. Tozadevni načrt so Nemci prav skrbno izdelali že pred pričetkom sedanja vojne in sicer se pri tem niso prav nič zmenili za to, ako sedanjo vojno koncem konca zgube, kajti vedeli so prav dobro, da bode — ako se njihovi sosedje v tej vojni oslabi — in ako bode vojna za Nemce izgubljena, — tej vojni sledila zopet druga, v kateri bode njihov narod bodočih generacij, zopet jačji, kakor pa njihovi sosedje bodočih generacij, katere bodo zopet zavojevali. Ko so morali končno iz vseh krajev bežati, so pred vsem skrbeli za to, da so vse tovarne, stroje in druge naprave razdejali, kajti vedeli so, da njihovi sosedje ne bodo zamogli napredovati brez pomoči moderne obrti.

Razun vsega tega je že sedaj vsemu svetu znano, da so se Nemci tudi pripravili na njihov lasten poraz, kateremu sedaj ni več daleč in radi tega so tudi pripravili svoje bočne podtalno delovanje.

In še ker je to sedaj vsemu svetu znano, morajo zavezniški poskrbeti za to, da bode vsako leto po vojni, morala Nemčija poslati v dežele, katere so naciji opustili in prebivalstvo pomorili, najmanj po deset milijonov mladih delavcev, katerih naloga boste, da popravijo vse ono, kar so v inozemstvu razdejali. To mora trajati saj dva desetletja. Na ta način in pod nadzorstvom zaveznikov, bodo končno potomei sedanjih nemških barbarov na koristen in pravičen način izvedeli, da so le navadni ljudje, ki morajo pred vsem vedeti, da niso "gospodsko ljudstvo", temveč potomei roparjev in morilcev.

SVOBODA SE BLIŽA — NAROD POTREBUJE POMOČI!

Zbirajmo obleko, orodje in vse, kar je najpotrebnejše, ga pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na:

V RIDGEWOODU, L. I., je skladišče na 665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:
WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT

161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotak tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebuje. Da si rojaki zagajujejo redno dopolnjanje lista, lahko gredo upravnitvijo na roke s tem, da imajo vedno, če le mogode, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne dokajte na opomin, ker a tem prihranite upravnitvijo nepotrebnne stroške?

NEVARNA MEJA IN NJENE TEŽAVE

Mirovni sklepi so z novimi, i meri proti Franciji gradila venski precej težavom sestavljenimi mejami, povzročili so nastale zmešnjave. Polja so precej žaloiger v življenju mnogih družin. Vendar obstaja tudi meje, ki že sto let napraviti red, kakor po povzročajo čudne zapletljive smisne situacije. Na češko-saški meji stoji prav blizu Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. Tudi tu so morali napraviti red, kakor po mnogih obmежnih krajih, kjer so Alzacija svojo zemljo pravkar dobili. Deželni odborniki Warnsdorfa, Burgsberg, znak so vedeli, kaj jih je storiti. Poverili so Rheinane na potega hriba je tok na meji. En del poslopja stoji na salahka. Pomudena voda je bila last Francov; začeli se pogajati. T

MIRKO KUHEL:

Slovenija v borbi za svobodo

(Nadaljevanje 13.)

POLITIČNA SUŽNOST

Slovenci so dosegli svojo kulturo na račun svobode. Še nikoli niso bili svobodni. Nad 1200 let so služili kot sužnji tujim gospodarjem. Skoraj je ni hiše v Sloveniji, kjer bi ne vesela na steni slika kakega člena družine, oblečenega v "avstrijski uniformi." Rodili so se in umirali za tuje vladarje. Vsled te starodavne tradicije politične sužnosti so Slovenci težko pojmovali pomen prave politične svobode. Največji čudež Osvobodilne fronte in partizanstva je, da so se prebudile tudi težnje naroda po politični svobodi.

Spremembo v sentimentu navadno dosežejo mlajši partizani, ki tovarišujejo z mladino. Reditelji kmalu opazijo, da partizani res niso takre živine, kakor jh klerikalni voditelji slikajo. Leta 1941 ni bila Belokrajina partizanom posebno naklonjena. Danes je ta del Slovenije središče osvobojenega ozemlja in glavni stanovno osvobodilne vojske se navadno nahaja v tej okolici. Ljudstvo je tako radikalno spremenilo svoje mišljjenje o Osvobodilni fronti, da partizanske čete vriskajo od veselja, kadarkoli so na poti v Belokrajino. In to ne samo belokrajinskega vina, temveč tudi radi prijaznosti in gostoljubnosti naših rojakov napram Osvobodilni fronti.

Tito je velik realist posobno glede tega vprašanja. Zaveda se, da je tradicija politične sužnosti zelo nevarna za narod, ki se bori za svojo svobodo. Ker imajo Srbi dolgo in slavno tradicijo kot boreci za svobodo, je pozimi 1942 poslal v Slovenijo osemindvajset srbskih komand in njeno moralo podignejo, in Tito sam je prevzel vodstvo vojaških kadrov. Mnogo teh oficirjev je že padlo v številnih bojih, toda kolikor jih je še ostalo pri življenju, držijo danes visoka mesta v jugoslovanski narodni vojski. Poveljnik največjega korpusa v Sloveniji, sedmeča na Dolenjskem, je bil tiste čase polkovnik Pero Popović, Črnogorce. V četrtem operacijskem okrožju, ki uključuje Štajersko, Gorenjsko in Koroško, je bil glavni komandant Milo Kilibarda, Srbi iz Šumadije. Siedemnajsta divizija, ki se je borila z hrvaškimi vred na jugu, je pod komando majorjev Čubriča in Brajeviča, ki sta oba Črnogorce. V glavnem stabu slovenske vojske, kjer je bil komandant do svoje smrti novembra 1944 general-major Franc Rozman, namestni komandant general-ljajtnant Jaka Ašič, politkomisar Boris Kraigher, namestni politkomisar Viktor Avbelj, načelnik pa polkovnik Dušan Kveder (sedaj general), je bil šef za operacije črno-gorski polkovnik Rajković. Skoraj neverjetno je, kako Slovenci, ki imajo svoje poveljnike nad temi oficirji, občudujejo in visoko cenijo te Srbe.

EDINSTVO MED SRBI IN HRVATI

Ker so dosegli edinstvo med slovenskim narodom, v katerem ni četnikov in so samo še drobi belogardizma, čakajo Slovenci sedaj na pravo zedinjenje in skupnost med seboj in svojimi sosednjimi brati Hrvati in Srbi. Dne 4. julija 1944 so doseglo tri brigade in Metlico, slovenska, hrvaška in srbska, da proslavijo to edinstvo. To so bili ganljivi prizori in veseli trenutki. Toda praznovanje se je spremeno v tragedijo. Ustaška in nemška posadka južno od Metlike na Hrvaškem je zvedela za zbiranje partizanskih brigad in jih je napadla. Bitka je trajala pet dni in sovražnik je bil končno odbit in poražen. Toda v Metliki je pogorelo nad sto poslopij.

KOLEKTIVIZEM

Osnovno demokratična ustava, ki jo je sprejel slovenski parlament na zasedanju v Črnomlju 19. februarja 1944, spoštuje in ščiti privatno lastnino in gotovo ne govari o kakem podprtju industrije, kmetij ali katere druge poteze slovenskega gospodarskega življenja.

Večina malih podjetnikov odločno podpira Osvobodilno fronto in partizane in nikjer še ni bilo dokazano, da so na kak način prisiljeni do tega. Malo podjetja obratujejo, toda teh je le malo in so večinoma trgovskega značaja. Naprodaj so glavniki, toaletne potrebščine in druge podobne malenkosti, ki so ostale v zalogi izza italijanske okupacije, drugega blaga pa ni.

(Pride še.)

SLOVENSKIE VESTI

Poročnik naše vojne mornarice, Chas. A. Andolsek, sin našega rojaka, ki je upokojen zvezni uradnik, in živa z svojo rodbino v Paramusu, N. J., je danes po kratkem dopustu pri svoji in svojih staršev rodbini, odpotoval nekam na Pacifik. Imenovani sin našega rojaka in svojedobnega vslužbenca tvrd F. Sakser Co. je služboval tekom zadnjih 19 mesecov na Atlantiku.

Njegovim staršem, kakor tudi njemu in njegovi obitelji, naše iskrene čestitke, in srečen povratek.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjigarni daje poljuda navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenščini) Cena 50 centov Dobite pri Knjigarni Slovenie Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street

New York 11, N. Y.

BELE LASTAVIČKE SREDI TEMNECA
ZELENJA

O poštorskih vasicah, tistih, gozdove; ni se juri treba udignati z delom pri večjih. Pojnosni se manjše in s težkim srem se odločijo za sečnjo. Redki so, ki posekavajo brez misli. Iz rada v rod sprejemajo izročilo, da je gozd neizvrpsa zakladnica za pametnega gospodarja. Saj je vse to njihovo življenje po domačijah in kočnah ter po raztresih vasiški zajednicah v zvezi z gozdovi in lesom. Povezano je blagostanje z revščino in le stežka je obdržati neko srednjo pot.

Po grapah so zavrsale vode. Nekoč so se ob njih vrstile žaga za žago, danes je predelava les osredotočena na večja dočinska podjetja. Nagliač v proizvodnji je, ko nekoč slavite poštorske glazute in statve, skoraj dočela umišla značilne gorske žage. Poheore danes lahko vnovči el še hlide in teden les, nadaljnja obdelava in zašlužek je v rokah lesnih trgovcev in špekulantov. Na pomlad so po dolinah ob žagah nakupljene grmade hlodov in k vode narastejo, zbrane žage. Vzdušje je znova prepojeno z vonjem po smoli in sveže rezancem lesu. Zagari poživljavajo, bogre kaj si rajtajo, virkulanka hrenči, skladovnice za prodajo prideljenega lesa pa rastejo. Furmani ga nato zvozojo k pohorski svet, še ni. Šele ko vodi ali na postajo. Po splavki in z vsemi potuje poštorsko lesno bogastvo v široki svet: dolni na jug, v Nemčijo, Francijo, Egipt in drugam.

Poheore in vsega ostaja le delo. Z velikimi kupljijami skoraj nimajo opravka. Na hitro in ob vinu se z domaćimi trgovci in prekupeči zmenijo za ceno. Nato kje visoko v planini zapojejo žage in sekire. Rusasti dravci sopihajo, znojni in razgreti na dolgo požirajo piščajo, vmes čikajo in pljuvajo naokrog. Pravijo, da je drvarski posel dober, a težak. Včasih pa da je bilo še boljši, vec so si lajko pri počeli z zašlužkom. Ko so plahi olupljeni in "prišteani", jih na podeljnih z-volovsko vprego zvalčijo k žagan. S tem je vse delo opravljen. Za aro nakupijo Poheore pri trgovcu živež in obutev, z ostankom poplačajo dolgove in davke. Pri hiši ostane le malo čistišč denarjev pripravljenih za hude dni.

Pohonske vasiče zažive le ob nedeljah. S planji in iz skritih grap prihajajo prizneno opravljeni Poheore. Včasih je v cerkvi šumela žida, moški se postavljajo v žametu in na trebuhi so žvenketali srebrni tolarji. Seveda je bilo to v starih, dobrih časih. Praznično razpoloženje teh pohorskih nedelj pa je ostalo. Meša se s kadirom, župnikovim glasom, s soncem, ki lije skozji barvasta okna in učrnam petjem. Pred cerkvijo razvija se mežnari uradne razglase, moški se pomenjujejo in zavajljajo nad davki, draginjo in nizkimi cenami lesa. Tako je najbržje povsod. Nato opravijo še v župnišču, soli, trgovini in na pošti kar za ves teden hkrati. Če je v vasi knjižnica, stopijo še tja. Radi berijo, posebno mlajši rod, ki je bil deležen temeljite šolske izobrazbe v svobodni državi.

Po opravkih še radi posede ob kozareu vina in kmalu pripravijo "Glaza Naroda".

NOČEM PLAČATI VEČ KOT

NAJVŠE URADNE CENE!

NE SPREMEM RACIONIRANIH

ŽIVL AKO NE ODDAM ZNAMK!

HELP WANTED ::
ŽENSKO DELO:: HELP WANTED
Help Wanted (Female)

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

DEKLETA ali ŽENSKE LAHKO TOVARNIŠKO DELO

Izurjene in neizurjene. \$23 za 44 ur — poleg tega 1½ za nadurno delo. — ČAS PA POČETEK Prijetno, veseljivo. ACORN WATCH CROWN CO. 29 ELDRIDGE ST. N. Y. C. (59-65)

ŠIVALKE

POTREBUJEMO IZURJENE 1-SIVANKNI STROJI

40 ur na teden, povrh nadurno. Stalno delo, dobra plača. L. STARK INFANTS WEAR 25 W. 35th ST. N. Y. C. (59-65)

GIRLS GIRLS

NO EXPERIENCE NECESSARY LEARN KNITTING MACHINES

5 days — Steady — Good pay Pleasant surroundings. Opportunity Apply: L. G. TEXTILE 25 W. 37th ST. N. Y. C. (59-65)

DEKLETA

ZENE IZVEŽBANE NA SINGER STROJE

za "SECTION" DELO na SREDNJO CENENE ŽENSKE OBLEKE 35 UR — Nadurno, ako želite 142 W. 27th ST. N.Y.C. 3rd floor rear (59-65)

FLOOR GIRLS

5 DAYS — Plenty of overtime. Steady — good starting salary Opportunity to learn operating Very Pleasant Surroundings

Apply: BRATTY - PAGE INC. 19 W. 4th STREET N. Y. C. (59-65)

SIVALKE

POTREBUJE SE IZURJENE

NA 350 DRESS LINE: potem tudi BOTTOM MAKERS na blind-stitch stroje: potem tudi SIVALKE na JO-PIČAH. — Stalno delo, dobra plača, izvrsten sop — ADA DRESS CO. (Rm. 703) 127 W. 26th ST. N. Y. C. (59-65)

SLUŽKINJA

ZA BEAUTY PARLOR

5 DNI, STALNO, DOBRA PLAČA VIOLET'S 255 W. 92nd ST. N. Y. C. (58-61)

SIVALKE

SE POTREBUJEJO ZA NAVADNO SIVANJE NA SINGER SIVALNI STROJU

STALNO DELO DOBRA PLAČA UNILISKI SOP Nadalje tudi:

FLOOR-GIRLS STALNO DELO, DOBRA PLAČA HECKLER INFANTS WEAR CO. 141 WOOSTER ST. (6th floor) N. Y. C. (59-65)

FINISHERS

IZURJENE NA ŽENSKE OBLEKE

Stalno delo, dobra plača, 35 ur na teden, poleg tega 1½ za nadurno. GEORKY & LEVINSON 306 W. 38th ST. (16th floor) N. Y. C. (57-62)

SIVALKE

IZURJENE SECTION ALI DELO OD KOMADA: za KRILA, SLACKS, PINAFORS: — 35 ur na teden, poleg tega 1½ za nadurno. Stalno delo, dobra plača — JACK WAHREMAN 213 W. 33rd ST. (1st floor) N. Y. C. (57-62)

CROCHETERS

KNITTERS ZA DELO IN TOVARNI

TUDI ZA DELO NA DOMU z Državnim dovoljenjem DOBRA PLAČA GRETAPLATTRY 110 W. 40th ST. (Room 901) N.Y.C. (57-62)

GIRLS and WOMEN TO WORK on ARTIFICIAL FLOWERS

Experienced and inexperienced. Learners paid: quickly reach experienced status.

100 ST. MARY'S AVENUE ROSEBANK, STATEN ISLAND GI 7-1342 (56-62)

DEKLETA — ŽENE

Izurjene in neizurjene

SIVALKE na ŽENSKE SUKNJE

Stalno delo — Dobra plača — Izvrstna priložnost za prave ljudi. ROOM 303 — 236 W. 26th ST. N. Y. C. (56-62)

DEKLETA — ŽENE

IZVEŽBANOST NI POTREBNA

LAHKO TOVARNIŠKO DELO

Stalno — Mnogo nadurnega dela

Sprejme se, samo državljanke.

F. M. CHARLTON CO.

345 HUDSON ST. N. Y. C. (56-62)

ŽENSKE ZA ČISTITI

URADNIŠKO POSLOPJE

KRATKE URE . . . POČITNICE

\$22 NA TEDEN

NADURNO DELO, AKO ŽELITE

DOBRE RAZMERE

Vprašajte SUPERINTENDENT

1501 BROADWAY, near 43rd St. NYC.

(53-59)

HIŠA V STRUGI

Spisal: FRANC BEVK

(22)

Zena je vzela otroka, ga zavila v enjje, ločil iz množice bežečih dui, se je Milka napačila h materi. Sinčka je oblekla v najlepše oblačilce, sama je zataknila pisan glavnik v lase.

Prodar je sedel v izbi na klopi, solnce je sijalo nanj, prijetno se je vdajal dremavici in misil.

"Zdaj grem," je dejala Milka.

"Mhm."

"Pojdite pred hišo, jaz zaklenem."

"Kaj? ... Kot imam do smrti, tega mi ne smej zaklepati."

"Tega ne ..." je Milki za lip zastala beseda. "Pa se stisnite v svoj kôl. Hišo lahko zaklenem vendarle."

"V hišo me nihče ne bo zaklepal! Lahko se kaj zgodi . . ."

"Kaj naj se zgodi?" je Milka vzela otroka v naročje. Krut izraz ji je legal na spodnjo ravnico. "Ce bi se kaj zgodilo, kdo naj napravi, ce ne Vi . . . Vi itak nimate kaj izgubiti..."

"Radi meni . . . se ne bo nič zgodilo, ali zgodi se lahko tudi drugače . . ." je hroplo iz Prodarja. "Zgodi se lahko tudi drugače!" je povzgnil glas. "Hudega ne bom napravil, ponaglam bom. Le glej, da moje pomoči ne boš se kdaj potrebovala!"

Iz Milke so goreli ošabnost, ponos in sovraščnost; skoraj zavpila je:

"Vaše ne!"

"Bog ve . . ." je stopil starec do vrat. Milko je rezala ta beseda v kri . . .

"Vaše ne!" je zakričala, da je otrok skoraj zajokal v njenem naročju.

XXXIII.

Prodar je stopil na stezo, ki je vodila do Mrtaške skale in je postal. Videl je, da je Milka zaklenila hišo in odšla proti Košanu, so se raztezali po stenah. V izbi in v kamri so Njena sveta obleka je bliščala v solnec. Po visele nove slike, nova ura s kukavico je nihala na steni. Peč so bili podrlji in naredili lila gibka, ponosna, kakor da se zaveda svoje novo. Nove klopi, nov pod, le javorjeva miza moči.

To hojo je Prodar sovražil, to telo je siroke stopnice na kamro so prišle namesto vratil, njen obraz in njeno dušo. Silen in močnih, zakajenih lojter. V kamri je stalo orebovo poštivo. Mož in žena sta imela dve go-

spiski postelji.

Prodar je zmajal z glave. Svoje sobice ni postil prenoviti. Ko ga ni bilo doma, so izvleklki posteljo na hodnik in prebelili stene.

Tudi od zunaj so hišo ometali in pobeli. Nad vrati so naredili vdolbino in postavili kip vancu. Bela se je blestela nad drevjem, v sramoto vsem zakajenim bajtam naokrog. Le pososi je je zopet temelja vlagu, ki je lezla od tal in od potoka.

To je delalo hiši vtip, bogastva in blagostanja. Ljudje, ki so jo ogledali in slišali: — "Prodar ima palča," so sklepli o njegovem bogastvu. Njegov ugled je zrastel v njih očeh.

Petr je to dobro delo in Milki ne najmanje. Redkokdo je pomislil, na kakšnih nogah je to bogastvo, ki samo jemlje in ne pridobi.

Iz ponosa, ki se je držal Petra radi tega slovesa, je rad izstajal ob nedeljah in se kazal ljudem. Ni moral, da vidijo ljudje prazno listnico, ne da je pri plačevanju pijače zadnjii.

V nekaterih trenutkih ga je objel strah nad misljijo, kaj bo zanaprej. Nejvelja ga je ugriznila, da je strme gledal v kozares. "Saj ře raste les," je dejal pri sebi. Človek, ki je sedel v njegovi notranosti, in se je redko prebil, je dejal: "Ne zadosti maglo!"

Milka teh skrbni ni imela. Zazibala se je v sen, o katerem je mislila, da ga ne bo konec. Njena pridnost je papuščala, parkrat je nagovarjala moža za deklo, ta je preslišal njen besed. Ce se je pri hiši marsikaj spremenilo,

Milkin razmerje nasproti Prodarju se ni kačil pastirji: na skali kraj poti se je nemoteno grel gad. Na mali jasi so rastle jagode in pod skal, iz grmovja in iz gole zemlje . . .

(Dalje prihodnji.)

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO

SADJEREJSTVO

POLJEDELSTVO

Skoro 1400 strani —

750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO!

Ni visokih besed — vse je jasno, razločno, uporabno.

\$4.00

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

KNJIGARNA SLOVENIČ PUBLISHING CO.

To knjige je uredil E. L. D. SEYMOUR, B. S. A., poznana osoba v vrtnarstvu, ki ga cenijo vrtnarški izvedeni

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETJ O TEM — KAR ŽELITE PRIDELATI! 10,000 člankov vam podrobno pojasni vse o vrtnarstvu, o saditvi in sezjanju, o gojenju in održbi vrtca. Najnovejše pa je VRTNARSTVO BREZ ŽELENJE; nova metoda za univerzalno skledivanje, gojenje divjih rastlin, nove sostavne cvetljice — Abevodno kazalo vam pove takoj kar želite. Prizoreno za vsako posebnost v Zdrženju držav, za vsako zemljo in vsako sezonu.

Napačno je manjeno, češ da bo vrt tem lepsi, čim več raz-

Red v lepotičnih nasadih

V domačem vrtu gojimo licheni rastlini bomo gojili na vobče dvoje vrste rastlinstva: Zelenjad in morebiti tudi kako sadno drevo (zlasti pritileni) sadimo zaradi materialnih koristi, vsakovrstno lepotično rastlinje (cvetlice, itd.) sadimo večje prostore. Kako pa za okras vrtca, za veselje in razvedrillo. Vse to rastlinje je pa silno različno ne samo glede velikosti, oblike, rasti, vltis je mnogo ugodnejši, ako in drugih zunanjih lastnosti, imamo večje ploskve zasajanje tudi glede na lepotni učinkov. Vsaka rastlina je si eniček zaoko ovisen na svoje lepo. Vendar pa je učinek zaoko od medsebojne razvrstitev in urelitve posameznih rastlinskih skupin. Najpreprostejše rastlinje ugodno učinkuje na oko in lepotni čut, tako je porazdeljeno in v skupine zbrano po nekih prirodnih in priznanih estetskih načelih. Nasprotno pa najkrasnejše rastline nimajo začeljenega učinka, tako niso razpostavljeni in razporejene tako da bi tvorile z drugimi rastlinami in okolico ubranilo celoto. Vešča roka z najskromnejšimi sredstvi lahko doseže večji uspeh nego neuk človek z dragimi okrasili. Opozoriti hočemo torej na nekatera glavna v bistvena načela, po katerih je zasajati in negotoviti lepotično rastlinje po naših domačih vrtovih.

Okrasno rastlinje je treba tudi primerno negotovati. Pred vsem mu moramo prekrbeti dobro, rodovitno, zlasti sprsteninasto (humozno) zemljo. Ko začne rasti in se razvijati, ga je treba pleti, okopavati, ob suši zalihati. Nekatera je treba tudi privezovati na primerno oporo (n. pr. mreže krianteme, diščico grščico vladje i. dr.). Pri vzpenjalkah in ovijalkah moramo paziti da se vzpenjajo in ovijojo ondot, kadar mi hočemo. Prisilimo jih z naravnovanjem in privvezovanjem.

Ne zahtevajmo od vrtca več, nego nam more nuditi. Lep vrt zahteva tudi nekaj žrtev. Marsikaj moramo kupiti (semena, čebulice, gomolj, gnaj orodje itd.). Čim bolj s skromnimi razmerami moramo razčunati, tem bolj moramo biti previdni pri nakupu vrtnih potrebščin. Kupujmo semena te takih rastlin, ki jih je razmeroma lahko vzgajati in zanesljivo uspevajo v našem podnebju brez posebnih varnostnih naprav, katerih nimamo.

Končno moramo še pripominiti, da je vrtnarstvo umetnost. Čim bolj razvit čut za lepoto imamo, tem lepše uspevamo dosegati tudi v vrtnarstvu. Neogibno potrebno je pa zanimanje in veselje do vrtov. Ob vsaki priliki si ogledimo lepe, vzorne nasade in si zapomnimo zlasti načina, kako so rastline razpostavljene in razvrščene po prostoru, kjer rastejo.

BELE LASTAVIČKE . . . (Nadaljevanje z 3. strani.)

Kjer naj raste v družbi različno okrasno rastlinje, ga razvrstimo vedno po velikosti in kar moči tudi po barvi cvetja. Ob poti sadimo rastline, ki ostanejo nizke, za njimi pa vedno večje s primernimi barvami.

Vsaka rastlina ima neke zahteve na lego in zemljo. Zaato preskrbimo vsaki prikladno lego in njej ugajajoča tla.

Večina okrasnega rastlinja hoče imeti odprto, sončeno letno vrt, ne pa v vrste. Tudi za sadno drevo, ki naj obenem

zadrži zlasti način, kako so rastline razpostavljene in razvrščene po prostoru, kjer rastejo.

IZURJEN Polisher & Plater's Helper . . . (Nadaljevanje z 3. strani.)

NA KOVINI, Šic na ure; 40 ur na teden; poleg tega čas in pol za nadurno delo.

SHIELBURNE ELECTRIC CO.

40 W. 27th ST., N. Y. C. (MU 4-3854)

(56-62)

MOŠKI ZA DELNI ČAS

S-12 do 1-5, 6 dni na teden; 70c na ure; splošno delo v tovarni za steklenino. Labuh. — PROTECTO SAFETY GLASS CO., S-22-08 COOPER

AVE. GLENDALE 1-1. (Myrtle Ave at 80th St. Metropolitan Ave Bus.) —

Phone: HA 8-0233. (56-62)

IZURJEN

Polisher & Plater's Helper

NA KOVINI, Šic na ure; 40 ur na teden; poleg tega čas in pol za nadurno delo.

SHIELBURNE ELECTRIC CO.

40 W. 27th ST., N. Y. C. (MU 4-3854)

(56-62)

MOŠKI ZA DELNI ČAS

S-12 do 1-5, 6 dni na teden; 70c na ure; splošno delo v tovarni za steklenino. Labuh. — PROTECTO SAFETY GLASS CO., S-22-08 COOPER

AVE. GLENDALE 1-1. (Myrtle Ave at 80th St. Metropolitan Ave Bus.) —

Phone: HA 8-0233. (56-62)

IZURJEN

Polisher & Plater's Helper

NA KOVINI, Šic na ure; 40 ur na teden; poleg tega čas in pol za nadurno delo.

SHIELBURNE ELECTRIC CO.

40 W. 27th ST., N. Y. C. (MU 4-3854)

(56-62)

IZURJEN

Polisher & Plater's Helper

NA KOVINI, Šic na ure; 40 ur na teden; poleg tega čas in pol za nadurno delo.

SHIELBURNE ELECTRIC CO.

40 W. 27th ST., N. Y. C. (MU 4-3854)

(56-62)

IZURJEN

Polisher & Plater's Helper

NA KOVINI, Šic na ure; 40 ur na teden; poleg tega čas in pol za nadurno delo.

SHIELBURNE ELECTRIC CO.

40 W. 27th ST., N. Y. C. (MU 4-3854)

(56-62)

IZURJEN

Polisher & Plater's Helper

NA KOVINI, Šic na ure; 40 ur na teden; poleg tega čas in pol za nadurno delo.

SHIELBURNE ELECTRIC CO.

40 W. 27th ST., N. Y. C. (MU 4-3854)

(56-62)

IZURJEN

Polisher & Plater's Helper

NA KOVINI, Šic na ure; 40 ur na teden; poleg tega čas in pol za nadurno delo.

SHIELBURNE ELECTRIC CO.

40 W. 27th ST., N. Y. C. (MU 4-3854)

(56-62)

IZURJEN

Polisher & Plater's Helper

NA KOVINI, Šic na ure; 40 ur